

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA
O FINANCIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI I IZBORNE PROMIDŽBE,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI I IZBORNE PROMIDŽBE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbi članka 6. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, br. 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 96/16) - u daljnjem tekstu: Zakon, uređuje se, pored ostalog, redovito godišnje financiranje političkih stranka, nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, te financiranje izborne promidžbe političkih stranaka, nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata.

Zakonom je propisana obveza nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača da otvore poseban račun za redovito godišnje financiranje svoje djelatnosti (članak 7. stavak 3.), te obveza nositelja nezavisnih lista, odnosno nositelja lista grupe birača i kandidata da otvore poseban račun za financiranje izborne promidžbe (članak 14. stavak 3.). Zakonom je također propisana novčana kazna za prekršaj za navedene subjekte koji ne otvore poseban račun za redovito godišnje financiranje, odnosno poseban račun za financiranje izborne promidžbe ili ga ne otvore u propisanom roku. Sredstva s navedenih posebnih računa (posebnog računa za redovito godišnje financiranje nezavisnih zastupnika i nezavisnih vijećnika i posebnog računa za financiranje izborne promidžbe) ne smiju se koristiti u privatne svrhe.

Budući da se sukladno Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, br. 91/10 i 112/12), ovrha na novčanim sredstvima provodi po svim računima u svim bankama, prema osobnom identifikacijskom broju ovršenika, bez njegove suglasnosti, Zakonom je također uređeno postupanje u slučaju ovrhe s navedenih računa za pokriće troškova učinjenih u privatne svrhe. Utvrđeno je, člankom 7. stavkom 7. Zakona, da u slučaju ovrhe sredstava s posebnog računa za redovito financiranje nezavisnih zastupnika, odnosno članova predstavničkog tijela jedinice samouprave izabranih s liste grupe birača, za pokriće njihovih troškova u privatne svrhe, isti su dužni vratiti iznos ovršenih sredstava uplatom ovršenog iznosa na navedeni poseban račun, u roku od 8 dana od dana izvršene ovrhe, odnosno najkasnije do zatvaranja posebnog računa ako je do isteka roka za zatvaranje tog računa preostalo manje od 8 dana. Također je člankom 14. stavkom 8. Zakona propisano da u slučaju ovrhe sredstava s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe za pokriće troškova kandidata i nositelja nezavisnih lista, odnosno nositelja lista grupe birača učinjenih u privatne svrhe, kandidati, odnosno nositelji nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača dužni su vratiti iznos ovršenih sredstava, uplatom ovršenog iznosa na poseban račun za

financiranje izborne promidžbe, najkasnije u roku od 8 dana od dana izvršene ovrhe, odnosno najkasnije do zatvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe ako je do isteka roka za zatvaranje posebnog računa preostalo manje od 8 dana. Zakonom je ujedno propisana novčana kazna za prekršaj za nezavisne zastupnike i članove predstavničkih tijela jedinica samouprave izabrane s liste grupe birača, te za kandidate i nositelje nezavisnih lista, odnosno nositelje lista grupe birača, koji ne vrate ovršeni iznos sredstava u propisanom roku.

Navedeno rješenje uvedeno je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, broj 27/13). U obrazloženju prijedloga navedenog zakona, kojeg je Hrvatski sabor donio na sjednici 22. veljače 2013. godine, navedeno je: "U cilju sprječavanja zloupotrebe sredstava s posebnog računa za redovito godišnje financiranje i posebnog računa za financiranje izborne promidžbe u privatne svrhe, ovim Zakonom se također predlaže urediti postupanje u slučaju ovrhe s navedenih računa za pokriće troškova učinjenih u privatne svrhe. Predlaže se utvrditi da su nezavisni zastupnici i članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s liste grupe birača, odnosno kandidati i nositelji nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača, u slučaju ovrhe sredstava s posebnog računa za pokriće troškova koji su učinjeni u privatne svrhe, dužni vratiti iznos ovršenih sredstava, uplatom ovršenog iznosa na poseban račun u propisanom roku (najkasnije u roku od 8 dana od dana izvršene ovrhe, odnosno najkasnije do zatvaranja posebnog računa, ukoliko je do isteka roka za zatvaranje posebnog računa preostalo manje od 8 dana). Budući da se sukladno Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, broj 91/2010), ovrha na novčanim sredstvima provodi po svim računima u svim bankama, prema osobnom identifikacijskom broju ovršenika, bez njegove suglasnosti, postoji mogućnost da se u slučaju ovrhe, sredstvima sa posebnog računa namire privatni troškovi, odnosno osobna dugovanja, čime bi moglo doći do zloupotrebe sredstava sa posebnog računa."

Međutim, ovakvo je rješenje u praksi, kod određenog broja članova predstavničkih tijela jedinica samouprave izabranih s liste grupe birača (koji su u blokadi iz različitih razloga) izazvalo kontinuirani problem (osobito u slučaju visokog iznosa blokade), budući da je po uplati ovršenog iznosa na poseban račun, isti svaki puta ponovno ovršen i tako u kontinuitetu, a vijećnik je i nadalje u prekršaju. Na ovaj način, vijećnicima (kod kojih se ovaj problem u praksi pojavljuje), osim što se dovode bez svoje volje u kontinuirani prekršaj, onemogućeno je korištenje sredstava s posebnog računa za redovito godišnje financiranje u svrhu za koju su namijenjena, čime im se onemogućava redovito političko djelovanje.

Navedeno rješenje također dovodi do nemogućnosti kandidiranja pod jednakim uvjetima onih osoba koje se nalaze u blokadi. Naime, kandidati, nositelji nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača, dužni su otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe (najkasnije s danom podnošenja kandidature), te podliježu sankciji ako ne otvore navedeni poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe, ili ga ne otvore u propisanom roku. Također, izborna promidžba navedenih subjekata može se financirati isključivo putem posebnog računa za financiranje izborne promidžbe. Međutim, kako se prema navedenom Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, ovrha provodi po svim računima u svim bankama, prema osobnom identifikacijskom broju ovršenika, bez njegove suglasnosti, osoba koja se nalazi u blokadi, a ima se namjeru kandidirati, dovedena je u nezavidnu situaciju, odnosno dužna je otvoriti navedeni poseban račun (pod prijetnjom sankcije), a istovremeno, zbog ovrhe koja se provodi "po svim računima, u svim bankama, prema osobnom identifikacijskom broju ovršenika", financiranje izborne promidžbe bit će joj onemogućeno.

Radi rješenja navedenog problema nužno je izuzeti od ovrhe navedene posebne račune (poseban račun za redovito godišnje financiranje nezavisnih zastupnika i članova predstavničkih tijela jedinica samouprave izabranih s liste grupe birača i poseban račun za financiranje izborne promidžbe nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata) i time omogućiti izabranim predstavnicima, kao i kandidatima i nositeljima lista korištenje sredstava s navedenih posebnih računa u svrhu za koju su namijenjena, čime će im se omogućiti nesmetano ostvarivanje demokratskog prava na političko djelovanje, odnosno ostvarivanje zakonskog prava na financiranje svojeg političkog djelovanja.

Stoga se ovim zakonskim prijedlogom, umjesto dosadašnjeg rješenja prema kojem je utvrđena obveza povrata ovršenih sredstva s posebnog računa ako su sredstva ovršena za pokriće troškova učinjenih u privatne svrhe, predlaže utvrditi da su sredstva s posebnog računa za redovito financiranje nezavisnih zastupnika, odnosno članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, te sredstva s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe kandidata i nositelja nezavisnih lista, odnosno nositelja liste grupe birača, izuzeta od ovrhe.

Ujedno se, sukladno predloženoj izmjeni Zakona, uređuju i prekršajne odredbe, odnosno predlaže se brisanje odredbi kojima je bila predviđena novčana kazna za prekršaj za nezavisne zastupnike i članove predstavničkih tijela jedinica samouprave izabranih s liste grupe birača, odnosno kandidata i nositelja nezavisnih lista, odnosno nositelja liste grupe birača, koji ne vrate ovršeni iznos sredstava u propisanom roku, kao nepotrebne.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16) predviđena je mogućnost da zakon bude donijet po hitnom postupku ukoliko to zahtijevaju osobito opravdani razlozi, koji u prijedlogu moraju biti posebno obrazloženi.

S obzirom na predstojeće lokalne izbore i činjenicu da su kandidati na izborima za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba, kao i nositelji lista grupe birača na izborima za članove predstavničkih tijela, dužni otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe najkasnije s danom podnošenja kandidature, smatramo da postoje opravdani razlozi da ovaj zakon bude donijet po hitnom postupku, kako bi se svim kandidatima (kandidati za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba te kandidati za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, a koji su dužni otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe) omogućilo nesmetano korištenje sredstava s navedenog posebnog računa u svrhu za koju su sredstva namijenjena, za financiranje njihove izborne promidžbe, i time ostvarivanje njihovog demokratskog prava na političko djelovanje, a koje prema postojećem zakonskom rješenju ne mogu u potpunosti ostvariti osobe koje se iz različitih razloga (bilo zdravstvenih, socijalnih ili bilo kojih drugih razloga) nalaze u blokadi.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIKIH AKTIVNOSTI I IZBORNE PROMIDŽBE

Članak 1.

U Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, br. 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 96/16), u članku 7. stavak 7. mijenja se i glasi:

"Sredstva s posebnog računa iz stavka 3. ovoga članka izuzeta su od ovrhe."

Članak 2.

U članku 14. stavak 9. mijenja se i glasi:

"Sredstva s posebnog računa iz stavka 3. ovoga članka izuzeta su od ovrhe."

Članak 3.

U članku 43. stavku 1. podstavci 3. i 9. brišu se.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 4.

Obveznici povrata sredstava ovršenih s posebnog računa dužni su izvršiti povrat u skladu s člankom 7. stavkom 7. i člankom 14. stavkom 9. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, br. 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 96/16).

Ovršni postupci pokrenuti sukladno članku 7. stavku 7. i članku 14. stavku 9. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, br. 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 96/16) obustaviti će se po službenoj dužnosti.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovom odredbom utvrđuje se da su sredstva s posebnog računa za redovito financiranje nezavisnih zastupnika, odnosno članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača, izuzeta od ovrhe.

Uz članak 2.

Ovom odredbom utvrđuje se da su sredstva s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata izuzeta od ovrhe.

Uz članak 3.

Ovom odredbom se u prekršajnim odredbama Zakona, članku 43. stavku 1., brišu podstavci 3. i 9. kojima je bila propisana novčana kazna za prekršaj za nezavisne zastupnike i članove predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrane s liste grupe birača, te za kandidate i nositelje nezavisnih lista, odnosno nositelje liste grupe birača koji ne vrate ovršeni iznos sredstava u propisanom roku, a sukladno izmjeni članka 7. stavka 7. i članka 14. stavka 9. Zakona, kojima su sredstva s posebnog računa za redovito godišnje financiranje i posebnog računa za financiranje izborne promidžbe izuzeta od ovrhe.

Uz članak 4.

Ovom odredbom se uređuje izvršenje obveza koje su nastupile te se utvrđuje da su obveznici povrata sredstava ovršenih sa posebnog računa dužni izvršiti povrat u skladu sa člankom 7. stavkom 7. i člankom 14. stavkom 9. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, br. 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 96/16). Odredbom se također utvrđuje da će se ovršni postupci pokrenuti sukladno članku 7. stavku 7. i članku 14. stavku 9. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine, br. 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 96/16) obustaviti po službenoj dužnosti (što se tiče prekršajnih postupaka koji su u tijeku vezano uz navedene odredbe, primjenjuju se odredbe Prekršajnog zakona - Narodne novine, br. 107/07, 39/13, 157/13 i 110/15). Sukladno članku 182. stavku 2. Prekršajnog zakona, sud će donijeti presudu kojom se okrivljenik oslobađa optužbe (djelo za koje se optužuje po propisu nije prekršaj), a člankom 3. stavkom 2. Prekršajnog zakona, propisuju se slučajevi primjene blažeg propisa kada se propis nakon počinjenja prekršaja, a prije donošenja pravomoćne odluke o prekršaju, izmijeni jedanput ili više puta.

Uz članak 5.

Ovom odredbom utvrđuje se da ovaj Zakona stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama, s obzirom na predstojeće lokalne izbore i činjenicu da su kandidati na izborima za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba, kao i nositelji lista grupe birača na izborima za članove predstavničkih tijela, dužni otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe najkasnije s danom podnošenja kandidature,

te kako bi se svim kandidatima (kandidati za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba te kandidati za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, a koji su dužni otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe), omogućilo nesmetano korištenje sredstava s navedenog posebnog računa u svrhu za koju su sredstva namijenjena, za financiranje njihove izborne promidžbe, i time ostvarivanje njihovog demokratskog prava na političko djelovanje, a koje prema postojećem zakonskom rješenju ne mogu u potpunosti ostvariti osobe koje se iz različitih razloga (bilo zdravstvenih, socijalnih ili bilo kojih drugih razloga) nalaze u blokadi.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU**Članak 7.**

Odluku o raspoređivanju sredstava iz državnog proračuna prema članku 5. stavku 1. ovoga Zakona donosi Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora. Raspoređena sredstva doznaju se na središnji račun političke stranke, odnosno na poseban račun nezavisnog zastupnika iz stavka 3. ovoga članka, tromjesečno u jednakim iznosima. Sredstva za redovito godišnje financiranje zastupnika nacionalnih manjina koje je kandidirala politička stranka, doznaju se na središnji račun političke stranke.

Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prema članku 5. stavku 1. ovoga Zakona donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Raspoređena sredstva doznaju se na žiroračun političke stranke, odnosno na poseban račun člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača iz stavka 3. ovoga članka, tromjesečno u jednakim iznosima.

Nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača dužni su otvoriti poseban račun za redovito financiranje svoje djelatnosti, najkasnije u roku od 15 dana od početka mandata.

Nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača mogu ustrojiti ured za obavljanje administrativnih i stručnih poslova.

U odnosu na zaposlenike ureda iz stavka 4. ovoga članka nezavisni zastupnici, odnosno članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača imaju prava i obveze poslodavaca.

Poseban račun iz stavka 3. ovoga članka je račun građana za posebne namjene (za redovito financiranje nezavisnih zastupnika, odnosno članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranih s liste grupe birača) u izabranoj banci, koji se otvara na način i u postupku prema općim pravilima bankarskog poslovanja, a na koji se mogu primati isključivo uplate donacija za potporu političkog djelovanja tijekom godine (osim donacija za financiranje izborne promidžbe) i uplate sredstava iz proračuna za redovito godišnje financiranje te se na taj račun ne smiju ujedno primati i druge uplate koje vlasnik računa ostvaruje po drugim osnovama (npr. primici od samostalne djelatnosti ili nesamostalnog rada i dr.), a sredstva s tog računa mogu se koristiti isključivo u skladu s financijskim planom i programom rada te se ne mogu koristiti za otplatu osobnih dugovanja ili u druge privatne svrhe nezavisnog zastupnika, odnosno člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača.

U slučaju ovrhe sredstava sa posebnog računa iz stavka 6. ovoga članka za pokriće troškova nezavisnog zastupnika, odnosno člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača učinjenih u privatne svrhe, nezavisni zastupnik, odnosno član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne)

samouprave izabran s liste grupe birača dužan je vratiti iznos ovršenih sredstava, uplatom ovršenog iznosa na poseban račun iz stavka 6. ovoga članka, najkasnije u roku od 8 dana od dana izvršene ovrhe, odnosno najkasnije do zatvaranja posebnog računa ako je do isteka roka za zatvaranje posebnog računa preostalo manje od 8 dana.

Članak 14.

Donacije za financiranje troškova izborne promidžbe za kandidate koje predlažu političke stranke na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, na izborima za članove u Europski parlament, na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uplaćuju se na poseban račun političke stranke, koji je politička stranka dužna otvoriti za financiranje troškova izborne promidžbe za svake pojedine izbore na kojima sudjeluje.

Kada dvije ili više političkih stranaka predlože zajedničku listu, donacije za financiranje troškova izborne promidžbe uplaćuju se na poseban račun, koji je za financiranje izborne promidžbe dužna otvoriti jedna od političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu, što se uređuje međusobnim sporazumom političkih stranaka koji se dostavlja Državnom izbornom povjerenstvu.

Donacije za financiranje troškova izborne promidžbe nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača i kandidata uplaćuju se na poseban račun nositelja nezavisne liste, odnosno nositelja liste grupe birača, odnosno kandidata iz stavka 4. ovoga članka.

Poseban račun iz stavka 3. ovoga članka dužni su otvoriti:

- kandidati za predsjednika Republike Hrvatske, neovisno o tome jesu li predloženi od strane političke stranke ili birača,
- nositelji lista grupe birača na izborima za članove u Europski parlament,
- kandidati za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba te kandidati za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, neovisno o tome jesu li predloženi od strane političke stranke ili birača,
- nositelji nezavisnih lista na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koje su kandidirali birači i udruge nacionalnih manjina,
- nositelji lista grupe birača na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Političke stranke te kandidati i nositelji nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača iz stavka 4. ovoga članka, odnosno osobe koje se imaju namjeru kandidirati, dužni su otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe najkasnije s danom podnošenja kandidature, a najranije ga mogu otvoriti godinu dana prije roka predviđenog za održavanje izbora, računajući kao rok predviđen za održavanje izbora datum na koji su izbori bili održani u tekućem mandatu, ukoliko održavanje izbora nije zakonom propisano na točno određeni dan.

Donacije u novcu za financiranje izborne promidžbe mogu se prikupljati isključivo na račune iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka.

U slučaju nepodnošenja, nepravodobnosti ili nepravovaljanosti kandidature ili odustanka od podnesene kandidature, osobe koje su otvorile poseban račun dužne su neutrošene donacije uplaćene na poseban račun vratiti uplatiocima, razmjerno doniranom iznosu.

Poseban račun iz stavka 3. ovoga članka je račun građana za posebne namjene (za financiranje izborne promidžbe) u izabranoj banci, koji se otvara na način i u postupku prema općim pravilima bankarskog poslovanja, a na koji se mogu primati isključivo uplate donacija za financiranje izborne promidžbe, te se na taj račun ne smiju ujedno primati i druge uplate koje vlasnik računa ostvaruje po drugim osnovama (npr. primici od samostalne djelatnosti ili nesamostalnog rada i dr.) niti se sredstva prikupljenih donacija s tog računa smiju koristiti za bilo koju drugu svrhu, osim podmirenja troškova izborne promidžbe.

U slučaju ovrhe sredstava s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe za pokriće troškova kandidata i nositelja nezavisnih lista, odnosno nositelja lista grupe birača učinjenih u privatne svrhe, kandidati, odnosno nositelji nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača dužni su vratiti iznos ovršenih sredstava, uplatom ovršenog iznosa na poseban račun za financiranje izborne promidžbe, najkasnije u roku od 8 dana od dana izvršene ovrhe, odnosno najkasnije do zatvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe ako je do isteka roka za zatvaranje posebnog računa preostalo manje od 8 dana.

Banke kod kojih je otvoren poseban račun za financiranje izborne promidžbe dužne su bez odgode o otvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe izvijestiti Državno izborno povjerenstvo i na njegov zahtjev dostaviti mu sve tražene podatke o transakcijama na tom računu.

Političke stranke te kandidati i nositelji nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača, dužni su dovršiti sve transakcije na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe i zatvoriti ga najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka za isplatu naknade troškova izborne promidžbe iz članka 21. ovoga Zakona. Banke iz stavka 10. ovoga članka dužne su bez odgode izvijestiti Državno izborno povjerenstvo o zatvaranju posebnog računa za financiranje izborne promidžbe.

Političke stranke, nezavisne liste, odnosno liste grupe birača i kandidati mogu prikupljati donacije u razdoblju najkasnije do završetka izborne promidžbe.

Eventualne donacije primljene nakon završetka izborne promidžbe, političke stranke, nositelji nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača i kandidati dužni su odmah prijaviti Državnom izbornom povjerenstvu, a donaciju vratiti donatoru najkasnije u roku od 8 dana od dana primitka donacije, a ako povrat nije moguć ili je donacija iz nedozvoljenog izvora, dužni su u istom roku uplatiti iznos vrijednosti takve donacije u državni proračun.

Ako na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe, nakon završetka svih transakcija sukladno ovom Zakonu, preostanu neutrošena sredstava donacija, do dana zatvaranja računa političke stranke su dužne uplatiti na središnji račun političke stranke, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača dužan je uplatiti u jednakim dijelovima na posebne račune za redovito godišnje financiranje nezavisnih zastupnika, odnosno članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s tih lista, a

nositelji nezavisnih lista, odnosno lista grupe birača koje nisu dobile zastupnika u Hrvatskom saboru, odnosno člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i kandidati za predsjednika Republike Hrvatske, kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina koje su kandidirali birači i udruge nacionalnih manjina, kandidati za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba te kandidati za zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina dužni su navedena preostala sredstava sa svojih posebnih računa za financiranje izborne promidžbe vratiti uplatiocima, razmjeno doniranom iznosu.

Članak 43.

Novčanom kaznom za prekršaj kaznit će se:

- politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, koji financijska sredstva koristi suprotno odredbi članka 2. stavka 4. i stavka 5. ovoga Zakona,
- nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača koji ne otvore poseban račun za redovito financiranje svoje djelatnosti, sukladno odredbi članka 7. stavka 3. ovoga Zakona,
- nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača koji u propisanom roku ne vrate iznos ovršenih sredstava, sukladno članku 7. stavku 7. ovoga Zakona,
- nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača koji nakon isteka mandata, ako nisu ponovno izabrani, ne vrate u propisanom roku neutrošena financijska sredstva, novčani iznos tržišne protuvrijednosti imovine ili imovinu sukladno članku 8. ovoga Zakona,
- politička stranka koja ne vodi evidenciju o primitku članarina odnosno članskih doprinosa i dobrovoljnih priloga i ne izdaje potvrde o njihovom primitku te nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji ne vodi evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga i ne izdaje potvrde o njihovom primitku, sukladno odredbi članka 10. stavka 5. ovoga Zakona,
- politička stranka, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji javno ne objavi iznos cijene i iznos ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe, sukladno članku 12. stavku 2. ovoga Zakona,
- kandidati za Predsjednika Republike Hrvatske te kandidati za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i gradonačelnika Grada Zagreba te kandidati za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina koji javno ne objave okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koja namjeravaju utrošiti za izbornu promidžbu, sukladno odredbi članka 13. ovoga Zakona,
- politička stranka, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji ne otvori poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe, ili ga ne otvori u propisanom roku, sukladno odredbi članka 14. stavka 3. i 4. ovoga Zakona,

- kandidati i nositelji nezavisnih lista, odnosno nositelji lista grupe birača koji ne vrate ovršeni iznos sredstava u propisanom roku, sukladno članku 14. stavku 8. ovoga Zakona,

- politička stranka, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji sredstva izborne promidžbe koriste u nedopuštene svrhe, odnosno suprotno članku 16. stavku 1. i 2. ovoga Zakona, te koji koriste sredstva državnog ili lokalnog proračuna, prostorije, službena vozila i opremu državnih tijela ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave suprotno zabrani iz članka 16. stavka 3. i 4. ovoga Zakona,

- politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji radi politički ili drugi pritisak na fizičke i pravne osobe ili obećava političke ili druge protuusluge, povlastice ili osobne koristi fizičkim i pravnim osobama pri prikupljanju donacija, sukladno odredbi članka 23. ovoga Zakona,

- politička stranka i kandidat koji u propisanom roku i sadržaju ne dostave nadležnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama i troškovima izborne promidžbe ili ih javno ne objave, sukladno članku 24. i 25. ovoga Zakona, te nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača koji u propisanom roku i sadržaju ne dostavi nadležnom izbornom povjerenstvu izvješće o donacijama i troškovima izborne promidžbe ili ih javno ne objavi, sukladno odredbi članka 24. ovoga Zakona,

- politička stranka, nezavisni zastupnik i član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača koji ne donesu program rada i financijski plan sukladno odredbi članka 28. ovoga Zakona,

- politička stranka, nezavisni zastupnik i član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača koji ne dostave Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu godišnji financijski izvještaj s propisanim prilogima i u propisanom roku, sukladno odredbi članka 30. ovoga Zakona,

- politička stranka, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji ne dostave Državnom izbornom povjerenstvu financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s propisanim prilogima i u propisanom roku, sukladno odredbi članka 34. ovoga Zakona,

- politička stranka, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji ne vode i ne ažuriraju evidencije o primljenim donacijama i troškovima izborne promidžbe ili ne dostave traženu dokumentaciju za zahtjev Državnog izbornog povjerenstva tijekom izborne promidžbe, sukladno odredbi članka 36. ovoga Zakona,

- politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat koji u propisanom roku javno ne objave financijske izvještaje, sukladno odredbi članka 39. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka politička stranka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka nezavisni zastupnik u Hrvatskom saboru, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne regionalne samouprave izabran s liste grupe birača, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 50.000,00 tisuća kuna.

Prilog:

- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću